

LOIMAA

Maaseutupalveluiden viljelijäkoulutukset

Paula Pellonperä

10.4.2024

Esityksen sisältö

- Aktiiviviljelijä
- Maatalousmaan hallinta
- Maataloustoiminta
- Ehdollisuus

Tuenhakijan on oltava aktiivilijelijä

- Aktiivilijelijän ehto koskee lähes kaikkia viljelijätukia, ehdon on täyttyvä viimeistään 18.6.2024
- Ehdossa ei ole muutoksia vuoteen 2023 verrattuna
- Olet aktiivilijelijä, jos jokin seuraavista täyttyy:
  1. Sait edellisenä tuenhakuvuonna EU:n suoria tukia enintään 5000 euroa **tai**
  2. Sinulla on Y-tunnus ja tilasi päätoimiala liittyy maatalouden harjoittamiseen ja olet arvonlisäverovelvollinen alkutuottajana **tai**
  3. Todistat maataloustoiminnan harjoittamisen muilla asiakirjoilla (esim. veroilmoituksen 2-lomake tai osto- ja myyntitositteet edelliseltä kalenterivuodelta)
- Jos sama tuenhakija kuin edellisessä eläinpalkkiohaussa tai peltotukien haussa, Y-tunnus esitetytynä VIPU-palvelussa
- Tarkista päätoimialasi ytj.fi –palvelusta (Yritys- ja yhteisötietojärjestelmä)

Maatalousmaan hallinta

- Peruslohkojen, joille haetaan tukea, pitää olla tuenhakijan hallinnassa (omistus tai vuokraus)
- Peltotukien ehtona on, että lohkot ovat hallinnassa viimeistään 15.6.2024
- Tarkastuksessa havaitusta hallinnan puutteesta voi aiheutua merkittävät seuraamukset, joten asian kanssa syytä olla tarkkana (alalle ei makseta tukea ja lisäksi 1,5 – 2 x pinta-alaseuraamus)
  - Varmista vuokrasopimusten ajantasaisuus
  - Varmista että olet poistanut hallinnasta poistuneet lohkot hakemukseltasi

Älä ilmoita alaa, jollet hoida sitä

- Lohkon on oltava **viljelykelpoinen tukihaun päättymisestä alkaen kasvukauden loppuun saakka** (aina vähintään 15.9.)
  - Normaalit maataloustoiminnan edellyttämät peruskunnostustoimet on tehty.
  - Pellon viljelykunnosta on huolehdittava aktiivisesti
    - Maapohja on peltoa, kuivatus on kunnossa
    - Kasvusto koostuu pääasiassa maatalousmaan kasveista, ei esimerkiksi joutomaalle tyypillisistä pajusta, horsmasta tai mesiangervosta
- Luonnonlaidun täyttää pysyvän nurmen vaatimukset nurmikasvillisuudesta, eikä puiden ja pensaiden enimmäismäärä ja –tiheys ylity

Maataloustoiminta

- Maatalousmaalla on oltava maataloustoimintaa
  - Vaatimus koskee kaikkia peltotukia
- Vaatimus vaihtelee sen mukaan, mikä kasvi lohkolle ilmoitettu
  - Kasvusto perustettava **30.6. mennessä**
  - Pyri tuottamaan korjuu- ja markkinakelpoinen sato
    - Tee tavanomaiset viljelytoimet, lannoita ja huolehdi kasvinsuojelusta
  - Heinä- ja muiden nurmirehukasvustojen sato on korjattava, laidunnettava, niitettävä tai kasvusto uusittava **viimeistään 15.9.**
    - Rehunurmet, ruokohelpi, luonnonlaitumet ja muut nurmet
  - Niitä myös sänki- ja avokesanto viimeistään 15.9., jos lohkolla on kasvustoa
    - Maataloustoimintaa on myös esim. avokesannon muokkaus tai kesannon salaojitus

Ehdollisuus

-tukien perusvaatimukset viljelijöille

[Ehdollisuuden opas 2024](#) ja Peltotukien hakuopas->

[Kasvilistat 2024: Millä kasveilla tukiehdot täyttyvät?](#)

Ehdollisuus – mitä se tarkoittaa?

- Ehdollisuus tarkoittaa **perusvaatimuksia**, joiden noudattaminen on viljelijätukien ehtona
  - **ei makseta erillistä korvausta**
- Ehdollisuus korvaa aikaisemmat täydentävät ehdot ja viherryttämistuen
- Noudata ehdollisuuden vaatimuksia maataloustoiminnassa ja maatalousmaalla (=pellot + pysyvät nurmet + pysyvät kasvit)
- seuraamukset kohdistuvat lähes kaikkiin pinta-ala- ja eläinperusteisiin tukiin
- **Kun haet viljelijätukia, sitoudut noudattamaan ehdollisuuden vaatimuksia**

Ehdollisuuden kertausta, muutoksia ja uutta

Kertausta, muutoksia ja uutta

- **Viljelykierto: vuosittainen ja usean vuoden viljelykierto**
- **Tuottamaton ala**
- Talviaikainen vähimmäismaanpeite
- Kesantojen hoito ja maataloustoiminta
- Suojakaistavaatimus
- Sängin polttokielto
- Muusta käytöstä maatalousmaaksi otettu ala vuodesta 2023 alkaen
- Sosiaalinen ehdollisuus 2025 alkaen

Ehdollisuuden viljelykiertovaatimus

-vuotuinen ja

-usean vuoden viljelykiertovaatimus

Vuotuinen viljelykiertovaatimus

- 2024 alkaen koskee pääsääntöisesti kaikkia tiloja (poikkeukset myöhemmin).
- **Yksivuotisen viljelykasvin pitää vaihtua hallinnassa olevalla peltoalla vuosittain vähintään 33 % alalla**
- **Vuoden 2024 peltoalaa verrataan 2023 samalla peltoalalla ilmoitettuihin yksivuotisiin kasveihin**
- Peltolohkojen hallinnan muutokset eivät vaikuta vaatimukseen
  - Uusilta hallintaan tulleilta lohkoilta selvitettävä edellisen vuoden kasvit
- Vipuun tulee 1-vuotisten viljelykasvien karttataso vuodelta 2023
  - Taso kertoo, mitä alaa 2024 hallinnassa olevasta alasta viljelykiertovaatimus koskee
- Syyskylvöiset ja kevätkylvöiset kasvit, spelttivehänä sekä välikasvi luetaan eri viljelykasveiksi

Viljelykiertovaatimus ei koske seuraavia aloja

- Monivuotisia viljelykasveja, heinä- ja nurmirehukasveja, kesantoja, perunaa, porkkanaa, sokerijuurikasta, keräkaaleja, sipuleita, puna- ja keltajuurikasta.
- Puhdaskauran tuotantoalaa
  - Puhdaskaura on gluteenitonta kauraa
  - Oltava tuotantosopimus jalostavan teollisuuden kanssa
  - Sopimus toimitettava maaseutuelinkeinoviranomaiselle
    - Ilman sopimusta puhdaskaura on viljelykierrossa tavallinen kaura
  - Sopimuksen voi toimittaa Vipun kautta peltotukihakemuksen liitteenä

Viljelykiertovaatimus ei koske seuraavia tiloja

- tilan peltoala on **enintään 10 hehtaaria**
- tilan pellot ovat **luonnonmukaisessa tuotannossa**
(jos osa tilan pinta-alasta vain luomussa, vapautuu vain siltä osin kuin on luomussa)
- yli 75 % tilan peltoalasta on nurmea, kesantoa tai palkokasveja tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä
- yli 75 % tilan maatalousmaasta on pysyvää nurmea

Välikasvi viljelykierrrossa

1/2

- Välikasvi on satokasvin lisäksi samana vuonna kasvava toissijainen kasvi, joka on eri kasvi kuin satokasvi ja joka muodostaa kasvuston
  - Välikasville ei makseta erillistä korvausta
- Kylvettävä 31.8 mennessä ja säilytettävä 31.10 asti
  - **Kerääjäkasvi on eri asia kuin välikasvi**, molempia ei voi olla samaan aikaan samalla kasvulohkolla
- Välikasvi täyttää viljelykiertovaatimusta 2025, jos kylvää ja ilmoittaa sen 2024 kasvulohkolla
  - (ts. 2024 kylvetty välikasvi katsotaan keväällä 2025 edellisen vuoden viljelykasviksi)
- 2024 vuoden välikasvi voi olla viljelykasvi 2025

Välikasvi viljelykierrrossa

2/2

- Yksi- ja monivuotinen välikasvi täyttää viljelykiertoa samalla tavalla
- Ehdollisuuden oppaassa listat hyväksyttävistä välikasveista
- ”Täsmäase” viljelykierron ennakkosuunnitteluun tuleville vuosille tai
- Pelastaja viime hetken pellon hallinnan muutoksissa

Esimerkki: viljelykierto peruslohkolla

2023	Rehunurmi	Rehuohra + välikasvi	Kaura	Kolme kasvulohkoa
2024	Viljelykierto- vaatimus ei koske nurmia	Rehuohra Kasvi vaihtunut	Kasvi vaihtunut	Yksi kasvulohko

Taulukko Ruokavirasto 2024

Esimerkki viljelykierrosta

	Lohko 1: 2 ha	Lohko 2: 1 ha	Lohko 3: 4 ha	Lohko 4: 2 ha	Lohko 5: 1 ha	Lohko 6: 3 ha	Lohko 7: 4 ha
2023	Rehuohra + välikasvi kaura	Kevätvehnä (+ välikasvi syysvehnä)	Rehunurmi	Kaura (+ välikasvi nurmi)	Rehuohra	Kevätrypsi + välikasvi kaura	Kaura
2024	Rehuohra	Syysvehnä	Kevätvehnä	Rehunurmi	Rehuohra + välikasvi kaura	Kevätrypsi	Kaura
Viljelykierto	☒ 2023-2024 kasvi vaihtunut (välikasvi → rehuohra)	☒ 2023-2024 kasvi vaihtunut (välikasvi → syysvehnä)	☐ 2023-2024 Viljelykierto-vaatimus ei koske nurmia	☒ 2023-2024 kasvi vaihtunut (välikasvi → rehunurmi)	☒ 2023-2024 sama kasvi (rehuohra)	☒ 2023-2024 kasvi vaihtunut (välikasvi → kevätrypsi)	☒ 2023-2024 sama kasvi (kaura)

1-vuotisia viljelykasveja vuonna 2023: 13 ha (muut paitsi lohko 3) → Tästä 33 % vaihduttava vuodeksi 2024.

Kasvi vaihtunut vuonna 2024: 8 ha → $8 \text{ ha} / 13 \text{ ha} * 100 = 61,5 \%$

Taulukko Ruokavirasto 2024

Usean vuoden viljelykierto v. 2025 alkaen

- Samaa yksivuotista viljelykasvia voi viljellä samalla alalla **enintään kolme vuotta peräkkäin**
- **Usean vuoden viljelykierron on toteuduttava ensimmäisen kerran kaikilla vuonna 2025**
- Ehdon tarkastelu aloitetaan vuodesta 2022
- Huomioi asia jo mahdollisia syyskasveja 2024 kylvettäessä!
- Huom! Usean vuoden viljelykierto koskee myös puhdaskauraa.
- Usean vuoden viljelykiertovaatimus ei koske tiloja, joita ei myöskään koske vuotuinen viljelykiertovaatimus

Esimerkki: Usean vuoden viljelykierto

Usean vuoden
viljelykierto täyttyy
2025

Vuosi	Lohko 1	Lohko 2	Lohko 3
2022	Vehnä	Vehnä	Vehnä
2023	Kaura	Vehnä	Vehnä
2024	Kaura	Kaura	Vehnä
2025	Kaura	Kaura	Kaura

Taulukko Ruokavirasto
2024

Ehdollisuuden tuottamaton ala

Ehdollisuuden opas 2024, Luku 5.1

Tuottamaton ala

- Varsinais-Suomessa maatalan peltoalasta **vähintään 4 %** on oltava vuosittain tuottamatonta alaa
- Vaatimus koskee myös **luonnonmukaista tuotantoa** harjoittavia viljelijöitä
- **Ei koske** tiloja, joilla
  - Peltoala on enintään 10 ha
  - yli 75 % peltoalasta nurmea, kesantoa ja/tai palkokasveja viljelyksessä
  - Yli 75 % maatalousmaasta pysyvää nurmea/nurmea
- Tuottamattomaksi alaksi voi ilmoittaa myös pysyvää nurmea (viherkesanto nurmi ja niitty)
- Muista rastittaa tarvittava määrä tuottamatonta alaa peltotukihaussa, sitä ei voi lisätä enää peltotukihaun muutosvaiheessa (18.6.24 jälkeen)!

Tuottamattoman alan viljelypoikkeus 2024 1/4

Valtioneuvosto on 4.4.2024 hyväksynyt asetusmuutoksen viljelypoikkeuksesta

- Tuottamattomana alana voi ilmoittaa:
  - **Kesantoja:**
    - viherkesanto (nurmi ja niitty), sänkikesanto, avokesanto (peruste)
  - **Typensitojakasveja**
    - Apila, Härkäpapu, Linssi, Mailanen, Makea lupiini, Mesikkä, Muut lupiinit, Rehuherne, Ruokaherne, Seoskasvusto (valkuaiskasvit), Virna, Vuohenherne
  - **Välikasveja**
- Tuottamattomalla alalla ei voi käyttää kasvinsuojeluaineita!

Tuottamattoman alan viljelypoikkeus 2024 2/4

- **Kesanto**

- Säilytä tuottamattomaksi alaksi ilmoittamasi kesanto **1.1.–31.8.**
  - Lannoitteiden ja kasvinsuojeluaineiden käyttö on kielletty ajalla 1.1.-31.8.
  - Et saa harjoittaa alalla maataloustuotantoa eli **et saa korjata satoa eikä alaa voi laiduntaa 1.1.-31.8. (Niitto on sallittua)**
  - Huom! Syyskylvötoimenpiteet voi kuitenkin aloittaa 1.8. alkaen
-
- Viherkesannon määritelmä on täsmentynyt:
    - Viherkesannolla tarkoitetaan aloja, joilla heinäkasveja tai muita nurmirehukasveja on yli 50 % kasvulohkon alasta
    - Kasvikoodia Viherkesanto (riista, maisema ja pölyttävä) ei enää v. 2024 ole

Tuottamattoman alan viljelypoikkeus 2024 3/4

- **Typensitojakasvi**

- Saa lannoittaa ja korjata sadon
- Kasvinsuojeluaineiden käyttäminen on kielletty
- Syyskylvötoimenpiteet sallittuja 1.8. alkaen

- **Välikasvi**

- = satokasvin lisäksi samana vuonna kasvava toissijainen kasvi, joka on eri kasvi kuin satokasvi ja joka muodostaa kasvuston
  - Välikasvi on kylvettävä viimeistään 31.8. ja säilytettävä 31.10. asti.
  - Ilmoitetaan Vipu-palvelussa peltotukien haussa kasvulohkotiedoissa
  - Jos ilmoitat tukihakemuksessa kasvulohkolla olevan välikasvin, **et voi valita samalle lohkolle ympäristösitoumuksen kerääjäkasvia**

Tuottamattoman alan viljelypoikkeus 2024 4/4

- **Välikasvi**

- Voit korjata sadon välikasvien alalta
- **Et saa käyttää kasvinsuojeluaineita** alalla, jolla kasvaa satokasvi ja välikasvi samanaikaisesti
- Jos kylvät välikasvin vasta satokasvin sadon korjaamisen jälkeen, et voi käyttää välikasvien alalla kasvinsuojeluaineita
- Lannoituksen voi tehdä lohkolla viljellyn pääkasvin mukaisesti
- Välikasviluettelo: [Ehdollisuuden opas 2024 - Ruokavirasto](#)

**Muista myös seuraavat
ehdollisuuden vaatimukset**

Talviaikainen vähimmäismaanpeite Luku 4.1.

- Säilytä vähintään **33 prosenttia** tukihakuvuonna hallinnassasi olevan pellon ja pysyvien kasvien alasta kasvipeitteisenä syksystä seuraavaan kevääseen (31.10.-15.3.)
  - Vaatimusta ei voi täyttää pysyvän nurmen alalla

Uutta

- Lisätty hyväksytyjä kasveja vuodelle 2024:
  - Monivuotiset energia- ja puutarhakasvit, joiden riviväleissä kasvusto
  - Talven yli säilyvät **kylvetyt kasvustot**
  - Kaalikasvien, salaattien ja salaattisikurien, kurkkukasvien, hernekasvien, sokerimaissin, sokerijuurikkaan, juuresten, piparjuuren ja maa-artistokan **korjaamattomat kasvustot** (Peruna ei ole juures)

Kesantojen hoito ja maataloustoiminta Luku 4.1.

Uutta

- Viherkesanto = maatalousmaata, jolla kasvaa pääasiassa heinä- ja nurmirehukasveja
  - kasvulohkon alasta yli 50 % tulee olla heinä- ja nurmirehukasveja
    - Enää ei voi ilmoittaa riistakasveilla kasvavaa kasvustoa viherkesantona
      - Riistakasveilla kylvetyt kasvustot ilmoitettava Ekojärjestelmätuen monimuotoisuuskasvi, riistana tai yksivuotisena seoskasvustona
- Toisen vuoden tai vanhempi viherkesanto on niitettävä viimeistään 15.9.
  - Aiemmin pvm. oli 31.8.
- Jos lohkolla on avokesanto vaikean rikkakasvitilanteen takia, voi käyttää kasvinsuojeluaineita rikkakasvien torjuntaan (paitsi tuottamattoman alan kesannolla kielletty 1.1.-31.8.)

Suojakaistavaatimus

Luku 3.1.

- Tarve vesistöjen varsilla olevilla peruslohkoilla
- Kasvipeitteinen, muokkaamaton ja vähintään 3 m leveä
- Vipu-palvelusta voi tarkistaa lohkot, jotka sijaitsevat vesistöjen varrella
- Perustaminen monivuotisilla nurmikasveilla
- **Uutta: Saa perustaa kylvämällä suojaviljaan**
- Suojakaistalla ei hyväksytä pajukkoa, vadelmaa tai muutakaan puuvartista kasvustoa

Sängen polttokielto

Luku 2.2.

- Sänki on leikatun kasvin maahan jäävää tyviosaa
- Kasvuston polttaminen tuhoaa myös kasvin tyviosan
- **Uutta: Polttokielto koskee myös korjaamatonta kasvustoa**
- Sängen polttokielto ei koske nurmea

Muusta käytöstä maatalousmaaksi otettu ala vuodesta 2023 alkaen

Luku 2.2.

- Ehdot ennallaan
  - Turvemaille on omat ohjeet
- Säilytettävä pysyvästi nurmikasvustolla
- Ei koske maatalousmaan aloja, jotka ovat olleet viljelykelpoisia viimeistään 31.12.2022
- Pieniä viljelyesteiden poistoja ja lohkon muotoa parantavia toimia voi tehdä ilman pysyvää nurmivaatimusta, rajoitukset ja tarkemmat ohjeet hakuoppaassa
- Pysyvän nurmikasvuston saa uusia, muista kyntökielto
  - Kevytmuokkaus / suorakylvö sallittu

Muista myös

Luku 3.5.

- **Viljavuustutkimukset:** lannoitettavan lohkon maalaji ja viljavuusluokka oltava selvitetty ennen lannoitusta
  - Enintään 10v vanha tutkimus (ympäristösitoumuksessa tehtävä vähintään 5 vuoden välein)
- **Lanta-analyysi** teetettävä 5 vuoden välein
- **Typpilannoitus** ns. nitraattiasetuksen 1250/2014 mukaan; ympäristökorvaus ei enää sisällä omia typpilannoitustasoja.
- **Fosforilannoitus** ns. fosforiasetuksen (tullut voimaan 17.1.2023) mukaan; ympäristökorvaus ei enää sisällä omia fosforilannoitustasoja.
  - **Satotasokorjaus** viljoilla > 5 000 kg/ha ja öljykasveilla > 2 250 kg/ha; satotasokorjausta ei voi käyttää viljavuusluokassa arveluttavan korkea.
  - Ns. **karjanlantapoikkeus** käytössä vielä syksyllä 2024; ei käytössä enää kasvukaudella 2025.

Sosiaalinen ehdollisuus 1.1.2025 alkaen

Keitä sosiaalinen ehdollisuus koskee?

- **Maatiloja, joilla on työntekijöitä, ja jotka saavat EU:n suoria viljelijätukia** tai tiettyjä maaseudun kehittämisen korvauksia = samat viljelijätuet kuin ehdollisuudessa
- Työsuojeluviranomainen (tällä hetkellä AVI) on tähänkin asti tehnyt työsuojelun valvontakäyntejä myös maatiloille → ei uutta valvontaa suorittavaa viranomasta
- Työsuojeluviranomaisen on ilmoitettava 1.1.2025 alkaen tapahtuneista sosiaalisen ehdollisuuden laiminlyönneistä ELY-keskukselle kerran vuodessa
- Sosiaaliseen ehdollisuuteen liittyvä velvoittava lainsäädäntö on jo nyt voimassa → aiheeseen liittyviä tukimenetyksiä ei tule, kunhan noudattaa tämän hetken voimassa olevaa lainsäädäntöä
- Työsopimus- ja työturvallisuusasioihin on saatavilla neuvontaa
  - Neuvo-neuvojen pääasiallinen rooli ohjata eteenpäin esim. Työturvallisuuskeskuksen tai Maaseudun työnantajaliiton neuvontaan
- Yksityiskohdat voivat vielä muuttua ja tarkentua, kun toimeenpanon valmistelu etenee

Lopuksi

- Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on myöntänyt Axial 50 EC:lle **poikkeusluvan rikkakananhirssin, hukkakauran ja pantaheinän torjuntaan kaudelle 2024.**
- Ohjeistuksen mukaan torjunta-ainetta voi käyttää ohralla, vehnällä, ruisvehnällä ja rukiilla.
- Aineen poikkeuslupaa perustellaan sillä, että se on **ainoa valmiste, jolla torjuntakäsittely voidaan tehdä käsiteltävien rikkakasvien kannalta tarpeeksi myöhään, eli viljan korrenkasvun aikaan.**

Hukkakauran ja Rikkakananhirssin torjuntaan helpotusta: Axial 50 EC sai poikkeusluvan kaudelle 2024

Heinäkuussa 2023 käyttöluvan menettänyt kasvinsuojeluaine sai poikkeusluvan tulevan kasvukauden ajaksi.

[Jaa artikkeli](#)

[Kuuntele](#)

Hukkakaura on erittäin vaikeasti torjuttava, yksivuotinen heinämäinen rikkakasvi. Kuva: Kimmo Haimi

Maatalous | Kasvintuotanto 24.3.2024 11:18

Juho Hannuksela

Kuvakaappaus Maaseudun Tukevaisuus

Rikkakananhirssi

- Yksi kaikkein pahimmista rikkakasveista-> haitallisuudessa verrattavissa hukkakauraan
- Suomen siemenviljelyksiltä ei ole vielä havaittu. Maisema-, niittykasvi- yms. siemenseoksissa on jo tavattu. Löytynyt myös ulkomaisista nurmikasvieristä.

Kiitos!